

Thuis in het Verpleeghuis
Waardigheid en trots op elke locatie

Initiatieven op de arbeidsmarkt: andere sectoren helpen verpleeghuizen in coronatijd

In de ene sector verliezen mensen hun baan, in de andere sector hebben ze juist extra mensen nodig: het coronavirus zet ook de arbeidsmarkt op scherp. Maar het biedt ook kansen. Zo springen door het hele land horecamedewerkers bij in verpleeghuizen, doen KLM'ers ervaring op met werken in de zorg en zijn in Brabantse verpleeghuizen Efteling-medewerkers te vinden. Een aantal initiatieven op een rij.

Horeca helpt de zorg

Wat kunnen we doen om onze medewerkers in deze coronatijd op de been te houden? Roeli Mossel, bestuurder van de Noord Nederlandse Coöperatie van Zorgorganisaties (NNCZ), lag er wakker van. Een gastvrouw of gastheer voor de toegangscontrole en wat extra aandacht voor het bezoek zou al veel verlichting geven. 'In mijn hoofd was het linkje naar de horeca snel gelegd. 's Ochtends heb ik mijn "gedachtenkronkels" intern besproken en vervolgens gemeenten en lokale ondernemersclubs gebeld. Echt iedereen was enthousiast.' Diezelfde middag nog – 15 oktober – zette NNCZ een oproep op haar sociale media. 'We wisten niet wat ons overkwam! We kregen een stortvloed aan reacties. Een week later gingen 44 horecamedewerkers, na een korte maar gedegen voorlichting, bij ons aan de slag.'

Het initiatief was een schot in de roos. ‘Andere zorgorganisaties belden me voor advies, ze wilden dit ook!’ Omdat Roeli aan bijna niets anders meer toekwam, nam werkgeversorganisatie ZorgpleinNoord dat stokje over. ‘Samen hebben we “Horeca helpt de zorg” opgezet, een website waar vraag en aanbod in de Noordelijke provincies bij elkaar komen.’

Appels schillen met bewoners

‘Horecamedewerkers hebben een basishouding van vriendelijkheid, ze kunnen met iedereen omgaan’, zegt Roeli. ‘Natuurlijk zijn ze soms verbaasd over het gedrag van bewoners met dementie, maar die vriendelijkheid blijft.’ Van ‘s ochtends half 10 tot ‘s avonds half 10, 7 dagen per week, zijn op alle locaties van NNCZ horecamedewerkers aanwezig, als gastvrouw of gastheer. ‘Ze ontvangen het bezoek en voeren een strakke controle uit op handen wassen, mondkapje en registreren. Dat voelt veiliger voor bewoners en medewerkers. Maar hun aanwezigheid doet nog veel meer. De horecamedewerkers zijn jong en aandachtig, de bewoners zijn nieuwsgierig. Het geeft dynamiek op de begane grond.’ Voeg daar de pareltjes aan toe die zelf initiatief nemen.

‘Tijdens de voorlichting hebben we de horecamedewerkers expliciet gevraagd “de medewerkers te verwennen”. En dan zie je ze zomaar aan een tafeltje appels schillen met bewoners, taarten bakken, die ze vervolgens aan de medewerkers uitdelen. Dat is zo mooi, óók voor de bewoners, omdat ze iets teruggeven.’

Tijd om uit een ander vaatje te gaan tappen?

Roeli sluit niet uit dat er horecamedewerkers blijven ‘hangen’. ‘Een paar hebben al gevraagd naar opleidingsmogelijkheden. Maar ik wil de horeca niet tekortdoen, dus dat gebeurt alleen in overleg met de ondernemers.’ Ondertussen is ook in Brabant een samenwerking tussen de horeca en de zorg ontstaan. Ook hier is het karakter in beginsel tijdelijk. De afdeling Breda van Koninklijke Horeca Nederland en zorgorganisatie Surplus omschrijven hun samenwerking als een win-winsituatie: ‘Surplus zoekt medewerkers die haar bewoners een fijne dag willen geven en de horecaondernemers willen dat hun medewerkers aan de slag blijven.’

Op 30 oktober startte de campagne ‘Tijd om uit een ander vaatje te gaan tappen?’. Een groot aantal horecamedewerkers reageerde. Surplus bereidt de toekomstige medewerkers goed voor. Ze kunnen kiezen uit 3 gratis korte opleidingen: Ondersteuner Wonen en Huishouden, Ondersteuner Zorg en Wonen en Helpende Extra. Daarna kunnen ze direct aan de slag in een van de woonzorgcentra of de thuiszorgteams.

KLM’ers hebben veel ervaring in hospitality

Ook KLM’ers tonen interesse in werken in de zorg. ‘Al tijdens de eerste coronagolf werden wij gebeld door

KLM', vertelt Johanneke van Woerden, senior beleidsadviseur bij ActiZ. 'Ze vroegen of hun medewerkers misschien vrijwilligerswerk in de zorg konden doen. We vonden dat een mooi aanbod van KLM, dus daar hebben we werk van gemaakt. Bovendien zijn KLM'ers een interessante doelgroep voor de ouderenzorg. Ze hebben veel ervaring in hospitality en een goede vooropleiding.' Ongeveer 80 KLM'ers volgden een training van De Nationale Zorgklas en gingen – doorbetaald door KLM – 2 maanden als vrijwilliger aan de slag. Van het een kwam het ander. 'Toen KLM in mei de vrijwillige vertrekregeling opende, hebben we samen een arrangement opgezet. Met informerende webinars, introductiebijeenkomsten en een door KLM betaalde oriëntatiestage van 2 maanden. Geïnteresseerden konden daarna een leer-werktraject bij een zorgorganisatie starten, met baangarantie.'

De Nationale Zorgklas

De Nationale Zorgklas is een landelijk initiatief om op een verantwoorde manier via een versneld leertraject extra hulpkrachten voor te bereiden op werken in de zorg. Iedereen die wil meehelpen in de zorg, krijgt via De Nationale Zorgklas een 4-daagse online training. Dus ook mensen met een achtergrond in bijvoorbeeld de horeca, als kapper, automonteur of webdesigner. Deelname is kosteloos. Na afronding van de training kunnen de deelnemers via de website 'Extra handen in de zorg' (zie kader) een plek bij een zorgorganisatie in de buurt zoeken. En goed om te weten: deelnemers die de training afronden krijgen een certificaat. Handig voor als ze verder willen leren voor werken in de zorg, want het certificaat geeft recht op vrijstellingen. De Nationale Zorgklas is een samenwerking van ActiZ, onderwijsinstellingen en werkgeversorganisaties. Al ruim 10.000 geïnteresseerden meldden zich aan.

- Bekijk meer informatie over [De Nationale Zorgklas](#)

Geen tijdelijke versterking maar definitieve overstap

Anders dan bij de inzet van horecamedewerkers, gaat het bij deze KLM'ers niet om tijdelijke versterking maar om een definitieve overstap. 'Ruim 270 KLM'ers namen deel aan de informatiebijeenkomsten. Veertig van hen deden een oriëntatiestage en 35 kozen voor de ouderenzorg. Dat lijkt misschien niet veel, maar van die 270 geïnteresseerden hebben ook een aantal voor andere zorgsectoren gekozen, zoals het ziekenhuis.' ActiZ kijkt in ieder geval tevreden terug. 'Zo'n samenwerking met een andere sector was nieuw voor ons. We hebben dus veel nuttige ervaring opgedaan.'

Handig, want ActiZ hoopt dat nog meer KLM'ers de overstap willen maken. 'Veel KLM-medewerkers wilden de onderhandelingen over het sociaal plan afwachten en kozen daarom niet voor de vrijwillige vertrekregeling.' Ze gunt de ouderenzorg de KLM'ers van harte. Niet alleen vanwege de personeelstekorten, maar vooral omdat de ex-stewardessen ontzettend goed getraind zijn in gastvrijheid. 'Ze zijn heel attent, kijken iemand echt aan,

ze luisteren. Je hebt echt het gevoel dat ze alleen met jou praten. Ze weten wat persoonlijke aandacht is. Sommige stewardessen gaven aan dat de ouderenzorg nog best wat van hen kan leren.'

Efteling-medewerkers toveren een glimlach op gezichten

Zorgorganisatie Mijzo en de Efteling werken sinds half november samen. 'De samenwerking met Mijzo geeft de Efteling-collega's de kans behulpzaam te zijn daar waar ze hard nodig zijn', vertelt Mariëtte Siezenga, communicatiespecialist bij de Efteling. 'Ook al is het een totaal andere wereld, hun gastvrije en mensgerichte kwaliteiten komen bij Mijzo enorm mooi naar boven. Een glimlach op gezichten toveren is wat ze goed kunnen, ook bij kwetsbare ouderen of zorgprofessionals.' Medewerkers van de Efteling worden gekoppeld aan een vaste Mijzo-locatie, zodat ze vertrouwd raken met het team en de cliënten. Ze ondersteunen bij allerlei taken en werkzaamheden, behalve zorgwerkzaamheden. 'De Efteling-medewerkers zijn van alle markten thuis, van taart bakken en knutselen tot gezelschap houden of een stukje wandelen, ze helpen de verpleging. Zo kunnen ze de druk op de zorg een beetje verminderen.'

Warm welkom door Mijzo

Op 16 november startte een pilot met 26 Efteling-medewerkers op 4 van de 26 locaties van Mijzo. Half december waren dat al 45 Efteling-medewerkers op 12 locaties. De Efteling-medewerkers volgen van tevoren een e-learningmodule en krijgen duidelijke instructies over hygiëne en persoonlijke beschermingsmiddelen. Natuurlijk is het spannend, maar Mijzo zorgt voor een warm welkom. 'Ik ben met open armen ontvangen', zegt Efteling-medewerker Petra. 'Ik had aangegeven dat ik ervaring heb met dementie en sta nu op afdeling Morgenster met mensen met dementie. Heftig, maar het voelt goed. Het is mooi om een extra praatje te kunnen maken, liedjes te zingen, een hand op de schouder te leggen of even een knipoog te geven. Ik ben blij en trots dat we kunnen helpen!'

De komende tijd wordt de ondersteuning door medewerkers van de Efteling stapsgewijs uitgebreid naar meer Mijzo-locaties. Dankzij de samenwerking kan de Efteling zoveel mogelijk collega's langer aan boord houden. 'We dragen niet alleen een steentje bij waar dat nodig is, maar de samenwerking helpt ons ook een beetje door de crisissituatie heen', zegt Mariëtte. 'We ontvangen namelijk een kleine vergoeding. Die dekt onze kosten overigens niet, verre van. Maar alle kleine beetjes helpen.'

Extra handen voor de zorg

‘Extra handen voor de zorg’ koppelt mensen die tijdelijk bij willen springen aan zorgorganisaties die door corona behoefte hebben aan extra personeel. (Oud-)zorgprofessionals én mensen zonder zorgervaring die de Nationale Zorgklas willen doorlopen, kunnen zich hierbij aanmelden. ‘Extra handen voor de zorg’ organiseert ook mentale ondersteuning aan zorgprofessionals die hier tijdens de coronatijd behoefte aan hebben. Het is een samenwerkingsverband van RegioPlus, Nu’91, CNV, brancheverenigingen, beroepsverenigingen, Extra ZorgSamen en het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. ‘Extra handen voor de zorg’ stelde al ruim 2300 mensen voor aan zorgorganisaties, meer dan 5500 potentiële zorgmedewerkers staan geregistreerd.

- Bekijk meer informatie over [‘Extra handen aan de zorg’](#)

Door: Ingrid Brons

Meer weten

- Bekijk de initiatieven vanuit de horeca:
 - [Horeca helpt de zorg](#)
 - [Samenwerking Surplus en KHN Breda](#)
- Lees meer over het initiatief met de [KLM](#) of de [Efteling](#)
- Bekijk meer informatie over [De Nationale Zorgklas](#) of over [Extra handen aan de zorg](#)
- Lees andere artikelen uit ons [dossier Arbeidsmarkt](#)
- Bekijk de [CoronaWegwijzer](#) voor informatie, tools en praktijkverhalen over corona in het verpleeghuis

tags:

[Corona](#) (191), [Opleiden](#) (105), [Surplus](#) (26), [Welzijn](#) (174)

thema's:

[Arbeidsmarkt](#) (151), [Personeelssamenstelling](#) (57)